

فرهنگ نامشروع

فصل و ذائل اخلاقی

آداب و سنن

دودیه و اوصاف نائینی

(۲)

www.ketab.ir

شابک :	۲۸۰۰۰ ریال؛ ۹۷۸-۶۰۰-۷۷۶۰-۱۸-۵
شماره کتابشناسی ملی :	۴۲۲۶۶۰۳
عنوان و نام پدیدآور :	فضائل و رذائل اخلاقی، آداب و سنن / داود پهلوان صفایی نایینی؛
سروراستار سیدمحمد بصام؛	ویراستاران وجیهه فهیمی معصومه احمدی بینش.
مشخصات نشر :	تهران : شبکه اندیشه، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری :	۲۸۰ ص.
فروست :	فرهنگنامه شهروند؛ ۲.
یادداشت :	کتابنامه؛ ص. ۲۶۷ - ۲۸۰.
موضوع :	اخلاق اسلامی -- مطالب گونه‌گون
موضوع :	Miscellanea -- Islamic ethics
موضوع :	صفات حمیده
موضوع :	Virtues
موضوع :	صفات رذیله
موضوع :	Vices
رده بندی ریکی :	۲۹۷/۶۱
ردیف کنگ :	۱۳۹۵ ف ۸۵ پ ۸ / BP۲۴۷
سرشناسه :	پهلوان صفایی نایینی، داود، ۱۳۴۰ -
وضعیت فهرست نوی :	فیا

فرهنگ‌نامه شهریار (۱۳۹۵)

(فضائل و رذائل اخلاقی، آداب و سنن)

مؤلف: داود پهلوان صفایی نایینی

سروراستار: سیدمحمد بصام

ویراستاران: وجیهه فهیمی؛ معصومه احمدی بینش

نمونه‌خوان: فهیمه دژم

صفحه‌آرا: سیدعلی میرحسینی | طرح جلد: مسعود صفارنژاد

ناشر: شبکه اندیشه | قیمت: ۲۸۰۰۰ تومان | سال نشر: ۱۳۹۵ | نوبت چاپ: اول

تیراژ: ۱۰۰۰ عدد | شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۷۶۰-۱۸-۵

کتاب‌آمایی: گروه متنوک (مرکز تخصصی نگارش و ویرایش کتاب)

دست‌نویس

.....	۲۵
.....	۲۵
.....	۲۹
.....	۳۰
.....	۳۴

فهرست

.....	پیش گفتار	۱۵
-------	-----------	----

«آ»

.....	آراستگی	۱۵
.....	آرزوهای طولانی	۱۷
.....	آزادگی	۲۰
.....	آشتی	۲۲
.....	آیات مکی و مدنی	۲۳
.....	آیه اکمال دین	۲۴
.....	آیه ولایت	۲۶

«الف»

.....	اجتهاد	۲۹
.....	احترام	۳۱
.....	احسان	۳۲
.....	اخلاص	۳۴
.....	اخلاق دینی	۳۷
.....	اداء فرائض و واجبات	۴۰
.....	ادب	۴۲
.....	ادخال سرور	۴۴
.....	ارشاد جاهل	۴۵
.....	استرجاع	۴۸

۴۹	استغفار.....
۵۲	استقامت و پایداری.....
۵۶	استکیار.....
۶۰	استہزا.....
۶۵	اسراف.....
۶۷	اسلام.....
۷۰	اُسوہ.....
۷۳	اصرار بہ گناہ.....
۷۶	اصلاح ذات البین.....
۷۸	اضطراب.....
۸۱	ایمان و حمایت.....
۸۶	اطمینان.....
۸۸	اظہار دوستی.....
۹۰	اعتدال / میانہ روی.....
۹۵	افترا.....
۹۷	افشای راز.....
۱۰۰	امانتداری.....
۱۰۳	امتحان الہی.....
۱۰۸	امر بہ معروف و نہی از منکر.....
۱۱۱	امید.....
۱۱۵	انابہ.....
۱۱۸	انتقام.....
۱۲۴	انجیل.....
۱۲۷	اُنس با خدا.....
۱۳۲	انصاف.....
۱۳۴	انفاق.....
۱۳۷	اہانت.....
۱۳۸	ایثار.....
۱۴۲	ایمان.....

ایمنی از مکر خدا ۱۴۴

«ب»

بخل ۱۴۹

بی‌نیازی ۱۵۲

«ت»

تبسم ۱۵۷

تعصب ۱۵۸

تقوا ۱۶۳

تکرار ۱۶۷

تملک ۱۷۴

تواضع ۱۷۶

توکل ۱۸۱

«ج»

جاه‌طلبی ۱۸۵

«ح»

حرص ۱۹۷

حسد ۲۰۰

حُسن ظن ۲۰۱

حیا ۲۰۶

«خ»

خوش‌خُلُق ۲۰۹

خیانت ۲۱۱

«ز»

راست‌گویی ۲۱۷

ریا ۲۲۳

ریاضت ۲۲۷

«ز»

زہد ۲۳۱

«س»

سبقت و شتاب در نیکوکاری ۲۳۷

سخاوت ۲۳۹

سخن چینی ۲۴۲

سرنش ۲۴۵

سکوت ۲۴۶

سوءن ۲۴۸

«ش»

شب زندہ داری ۲۵۹

شتابزدگی ۲۶۳

شجاعت ۲۶۶

شراب خواری ۲۶۹

شرح صدر ۲۷۳

شریعت ۲۷۴

شک ۲۷۶

شکر ۲۸۰

شماتت ۲۸۳

شوخی ۲۸۶

شہرت طلبی ۲۸۹

شہوت رانی ۲۹۰

شیطان ۲۹۵

«ص»

صبر ۲۹۹

صدقہ ۳۰۳

صلہ رحم ۳۰۵

«ط»

طمع	۳۰۹
ظلم	۳۱۱

«ع»

عبادت	۳۱۵
عبرت	۳۱۷
عُجب	۳۲۲
عالت	۳۲۴
عایان و اطاعت حق	۳۲۵
عفت	۳۲۹
عفو و گذشت	۳۳۱
عقوق والدین	۳۳۴
عهد	۳۳۵
عیادت بیماران	۳۳۷
عیب پوشی	۳۳۹
عیب جویی	۳۴۲

«غ»

غبطه	۳۴۵
غرور	۳۴۶
غضب و خشم	۳۴۸
غفلت	۳۵۱
غیبت	۳۵۳
غیرت	۳۵۷

«ف»

فحش	۳۶۱
فخر فروشی	۳۶۴

«ق»

۳۶۷	قرض الحسنہ
۳۶۹	قساوت قلب
۳۷۲	قناعت

«ک»

۳۷۵	کتمان حق
۳۷۸	کذب
۳۸۰	کسب روزی حلال
۳۸۴	کشیش
۳۸۵	کظم غنا
۳۸۸	کفران نعمت
۳۹۰	کفران نعمت

«ک»

۳۹۵	گناہ
-----	------

«ل»

۳۹۹	لجاجت
۴۰۳	لغو

«م»

۴۰۵	مؤمن
۴۰۸	مال دوستی
۴۱۱	مدارا
۴۱۶	مراقبہ
۴۱۹	مردم آزاری
۴۲۱	مرگ
۴۲۳	مروت
۴۲۴	مشورت
۴۲۷	مکر

«فهرست»

۴۳۰..... منت

۴۳۲..... مهمان‌داری و ضیافت

«ل»

۴۳۵..... نصیحت

۴۳۹..... نظم

۴۴۳..... نفاق

«و»

۴۴۹..... و.ر.سه / وسواس

۴۵۳..... وفای به عهد

«ی»

۴۵۷..... یاد مرگ

۴۵۹..... یأس

۴۶۲..... یقین

۴۶۷..... کتاب‌نامه

پیش‌گفتار

فرهنگ‌نامه یا معنای کتابی است که در آن از دانش و فرهنگ سخن رفته باشد. فرهنگ‌نامه را برابر «دایرة المعارف» در عربی قرار داده‌اند. فرهنگ‌نامه کتابی است که در آن آگاهی‌های گزیده و منتخب علوم یا یکی از دانش‌های بشری، به صورت مقاله، حسب موضوع، کوتاه و بلند، جمع‌آوری شده و به گونه‌ای آسان و بیابان‌نما، برای دایرة المعارف یا فرهنگ‌نامه، اطلاعات گزیده و آگاهی‌های دقیق، موثق و روزآمد در همه رشته‌های معارف بشری یا رشته‌های خاص است که برپایه دانش و زبان خوانندگان آن توسط متخصصان و زبندگان رشته‌های مختلف گردآوری می‌شود و سپس بر حسب نظامی خاص (بیشتر الفبایی یا موضوعی) مرتب و عرضه می‌گردد.

در طبقه‌بندی رده‌شناختی، این فرهنگ‌نامه، از نظر نخست، مختص دومین جلد از «فرهنگ‌نامه شهروند» است که تقدیم خوانندگان گرامی می‌گردد. در این جلد، موضوع و تنوع واژگان (=مدخل‌ها) سعی بر آن بوده است که عام‌ترین اصطلاحات اطلاعاتی را پوشش دهد و از نظر سطح، ویژه بزرگسالان و از نظر شمول برای همگان باشد. این فرهنگ‌نامه بر اساس تنظیم الفبایی حرف به حرف تدوین شده است که برخی از واژگان اخلاقی را به اختصار توضیح می‌دهد.

اکنون به برخی از ویژگی‌های این جلد اشاره می‌شود:

- تبیین معنای لغوی و مفهوم اصطلاحات به صورت کوتاه در ذیل مدخل‌ها با بهره‌گیری از منابع معتبر، از جمله کتب مرجع، مجلات تخصصی، فصلنامه‌ها،

سایت‌های پژوهشی و مقالات معتبر در تارنما و وبلاگ‌ها؛

- ارجاع به منابع دست‌یافتنی و معتبر که در این اثر به صورت فراگیر از منابع حدیثی و فقهی استفاده شده و مشخصات کتاب‌شناسی آنها در پانویست آمده است؛

- پرهیز از جانبداری‌های شخصی و تمرکز بر تبیین هر اصطلاح به صورت گزارشی نه تحلیلی.

این جلد، بیشتر عهده‌دار تبیین اصطلاحات و واژگانی است که در حوزه فضائل و فضائل اخلاقی کاربرد دارند؛ البته دایره تمام این واژگان و اصطلاحات، بیش از آن است که در یک کتاب بگنجد و می‌دانیم که نمی‌توان همه را یکجا فراهم آورد؛ وانگهی پرداختن به تمامی آنها نیز برای مخاطبان این کتاب، که عموم شهروندان می‌باشند، لزومی ندارد. در پایان، از سایر نویسندگان و همکارانی که در آماده‌سازی، ویرایش و نشر این کتاب سهیم بودند، به ویژه دبیر گروه متنوک (مرکز تخصصی نگارش و ویرایش کتاب) سپاس‌گزارم و برای ایشان از خداوند تعالی روزافزون مسئلت می‌کنم.

داود پهلوان صفایی نائینی
تهران، بهار ۱۳۹۵ خورشیدی